

Raahen kaupungin jätehuoltoviranomainen
kirjaamo@raahe.fi

Lausuntopyyntö jätehuoltomääräysten luonnoksesta, 9.9.2022, Raahen kaupunki

Lausunto Raahen kaupungin jätehuoltomääräysten luonnoksesta

Raahen kaupungin jätehuoltoviranomainen on varannut Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle tilaisuuden lausunnon antamiseen jätehuoltomääräysten luonnoksesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan 13.10.2022 klo 15 mennessä.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (myöhemmin ELY-keskus) lausuu jätehuoltomääräysten luonnoksesta seuraavaa:

Jätehuoltomääräykset on laadittu pääosin Kuntaliiton oppaan (Ojala, Innala ja Nurmikolu: Jätehuoltomääräysten laatiminen. Kuntaliitto 2022) mallia noudattaen. ELY-keskus esittää tarkennuksia seuraaviin luonnoksen kohtiin:

1.5 Jätteiden keräys kiinteistöillä

Neljännän kappaleen mukaan jäteastian merkitään tiedot siihen kerättävästä jätelajista sekä astian tyhjentäjän yhteystiedot. Jäteastian merkitsemisestä olisi hyvä mainita, kenen vastuulla merkitseminen on.

1.6. Jätteiden kuljetus

Ensimmäisen kappaleen toiseksi viimeistä lausetta on tarkennettava, että 10 § viittaa nimenomaan jätehuoltomääräysten pykälään.

Jätteet, joista siirtoasiakirja vaaditaan, tulee selkeyden vuoksi muuttaa vastaamaan Jätelain (646/2011, muutoksineen) 121 §:n mukaisia jätteitä.

1.7. Asumisessa syntyvät ja muut kunnallisen yhdyskuntajätehuollonpiiriin kuuluvat lietteet

Kolmannessa kappaleessa mainittuun haja-asutuksen jätevesiasetuksen säädösnumeroon 157/2017 on syytä viitata selkeyden vuoksi, sillä asetuksen varsinainen nimi on *Valtioneuvoston asetus talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla*.

11.10.2022

1.12. Roskaantumisen ehkäisy

Kappaleessa mainittu roskaamiskielto ei täysin vastaa Jätelain 72 § mainittua roskaamiskieltoa. Harkittava myös, onko kappaleessa tarpeen viitata Jätelain 74 § lisäksi myös pykäliin 72 § (roskaamiskielto) ja 73 § (roskaajan siivoamisvelvollisuus).

1.14. Lisätietoa

Harkittava tiedon lisäämistä, mistä löytyvät Raahen kaupungin teknisen keskuksen ja ympäristönsuojelun henkilöstön yhteystiedot.

2 § Määritelmät

Harkittava, onko *lajittelemattoman* sekajätteen määritelmää tarpeen muokata, huomioiden Jätelain erilliskeräysvelvollisuus (15 §) sekä etusijajärjestys (8 §). Määritelmä on osittain ristiriidassa jätehuoltomääräysten 11 § kanssa.

Mikäli polttokelpoisen jätteen määritelmän on tarkoitus tarkoittaa jätelaissa määriteltyä sekalaista yhdyskuntajätettä, tulee kuvaus muuttaa vastaamaan jätelain mukaista kuvausta epäselvyyksien välttämiseksi (yhdyskuntajäte, joka jää jäljelle, kun jätteestä on sen syntypaikalla kerätty erilleen jätelajeittain yksilöidyt jakeet). Polttokelpoisen jätteen määritelmässä myös todetaan, että biojäte, jota ei erilliskerätä tai käsitellä omatoimisesti kiinteistöllä, voidaan laittaa poltettavan jätteen astiaan. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ko. määräys tulisi poistaa määritelmästä, sillä asia on tuotu esille määräyksessä 13 §. Samasta asiasta ei tulisi määrätä kahdessa eri kohdassa.

Rakennus- ja purkujätteen määritelmän tulisi olla yhtenevä Jätelain 6 §:ssä esitetyn määritelmän kanssa epäselvyyksien välttämiseksi.

Vaarallisen jätteen määritelmän tulisi olla yhtenevä Jätelain 6 §:ssä esitetyn määritelmän kanssa epäselvyyksien välttämiseksi. Jätehuoltomääräysten määritelmässä on esitetty myös esimerkkejä ko. jätteistä, ja oikeampi termi saastuneille maille olisi pilaantuneet maa-ainekset.

4 § Velvollisuus liittyä kunnan jätehuoltojärjestelmään

Määräyksessä mainitaan kunnan jätehuoltojärjestelmä. Harkittava käsitteen lisäämistä määritelmiin (jätehuoltomääräysten 2 §). Lisäksi määräyksessä viitataan 10 §, ja tätä tulisi tarkentaa koskemaan nimenomaan *jätehuoltomääräysten* 10 §:ää.

7 § Kiinteistökohtainen jäteastia

Harkittava, tulisiko pykälään tarkentaa, mille jätejakeille jäteastiat tulee vähintään olla.

11.10.2022

8 § Yhteisen jäteastian perustaminen

Tarkennettava, kuka toimii jätehuollon valvovana viranomaisena.

13 § Asumisessa syntyvien kierrätyskelpoisten jätteiden lajittelu- ja erilliskeräysvelvoitteet

Määräystä tulee tarkentaa. Taulukosta 1 ei käy selkeästi ilmi jäteasetuksen 17 § mukaisen erilliskeräysvelvoitteen toteutuminen. Taulukon mukaan biojäte tulee erilliskerätä *yli 10000 asukkaan taajamien omakotitaloista ja alle 4 huoneiston kiinteistöiltä sekä 4 tai yli 4 huoneiston kiinteistöiltä*. Tekstissä puolestaan mainitaan, että *Biojäte on lajiteltava erikseen taajama-alueella sijaitsevilla kiinteistöillä, joilla on vähintään neljä asuntoa ja kaikilla Raahen keskustaajama-alueella (liite 1) sijaitsevilla kiinteistöillä*. Jäteasetuksen 17 § mukaan biojäte on kerättävä vähintään jokaiselta taajamassa sijaitsevalta kiinteistöltä, jossa on viisi tai useampi asuinhuoneisto sekä yli 10 000 asukkaan taajamissa jokaiselta kiinteistöltä, joissa on vähintään yksi asuinhuoneisto. Mikäli biojäte on tarkoitus erilliskerätä vähintään 4 huoneiston kiinteistöiltä *taajama-alueella*, tulisi tämä tarkentaa taulukkoon.

Lisäksi määräyksen ja karttaliitteen perusteella jää epäselväksi, koskeeko kartongin, lasin, metallin, muovin ja paperin erilliskeräysvelvoite vähintään 4 huoneiston kiinteistöjä taajama-alueilla, keskustaajama-alueella vai myös taajama-alueiden ulkopuolella. Tätä tulisi tarkentaa epäselvyyksien välttämiseksi. Lisäksi karttaliitteen siniselle alueelle osoitettu siirtymäaika ei ole mainittu taulukossa 1, ja siirtymäaika tulee muutenkin korjata yhteneväiseksi määräysten kanssa (erilliskeräys 19.7.2024 alkaen vs. 19.7.2024 mennessä).

Määräyksen mukaan, *jos biojätettä ei kerätä erikseen tai kompostoida, se laitetaan sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastiaan*. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan määräystä tulisi tarkentaa siten, että ko. poikkeus koskee kiinteistöjä/huoneistoja *biojätteen erilliskeräysvelvoitteen ulkopuolisilla alueilla*, mikäli näin on tarkoitus. Harkittava myös, tulisiko sekalaisen yhdyskuntajätteen jäteastian sijasta käyttää termiä polttokelpoisen jätteen astia (vrt. määritelmät).

Määräykseen tulisi lisätä tieto siitä, mistä kuntalainen/yksityinen toimija voi tarkistaa ajantasaisen tiedon taajamarajauksesta, ottaen huomioon, että jätehuoltomääräysten mukaisen karttaliitteen rajauksiin voi tulla myöhemmin muutoksia.

Harkittava tuleeko kolmanteen momenttiin lisätä maininta myös puutarhajätteestä risujen, oksien ja käsittelemättömän puujätteen lisäksi, vaikkakin puutarhajätteen toimittamisesta pois kiinteistöltä on määrätty jätehuoltomääräysten 16 §:ssä.

11.10.2022

Mikäli erilliskeräysvelvoitteen voimaantulosta määrätään siirtymäsäännöksissä, tähän olisi tarpeen viitata myös itse määräyksessä.

16 § Kompostointi

1.momenttiin tai pykälän perusteluihin voisi harkita tarkempaa ohjeistusta, mistä löytää lisätietoja vieraslajeiksi luokitelluista kasveista.

Määräyksessä ei ole esitetty määräaika kompostointi-ilmoituksen tekemiselle niiden kiinteistöjen osalta, joilla kompostointi on aloitettu ennen jätehuoltomääräysten voimaantuloa. Harkittava, tulisiko määräykseen lisätä viittaus jätehuoltomääräysten 44 §:ään.

17 § Jätteen polttaminen

Määräyksen 3. momentista jää epäselväksi, mitä tarkoitetaan kierrätykseen kelpaamattomalla paperilla, pahvilla ja kartongilla. Määräyksen perusteluissa kierrätykseen kelpaamattomuutta ei mainita, eli sen perusteella myös kierrätykseen kelpavaa paperia, pahvia ja kartonkia voisi käyttää pieniä määriä sytykkeenä. Ristiriita korjattava.

19 § Jätteen hyödyntäminen maarakentamisessa

Pykälää tulee tarkentaa koskemaan jätteen hyödyntämistä *omassa* maarakentamisessa. Jätelain 41 a §:n mukaan esim. omassa asumisessa, pienimuotoisesta remontista syntyneen tiili- ja betonimurskeen hyödyntäminen omalla kiinteistöllä voi tapahtua vain jätteenhaltijan itse käsitellessä jätteen omalla kiinteistöllään. Jätehuoltomääräysten 19 §:ää on muutettava niin, että omassa asumisessa syntyneen pilaantumattomien ylijäämämaiden sekä betoni- ja tiilijätteiden pienimuotoinen ja kertaluontoiseksi luokiteltava hyödyntäminen tulee sallia vain sen syntypaikalla jätteenhaltijan itse käsitellessä jätteen omalla kiinteistöllään. Jätehuoltomääräyksissä ei voida määrätä muualta vastaanotetun jätteen hyödyntämistä omassa maarakentamisessa.

19 §:n mukainen määräys on määrätty kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä, eikä sitä voida sisällyttää jätehuoltomääräyksiin. Jätehuoltomääräyksiin voidaan laittaa viittaus ympäristönsuojelumääräysten kyseiseen kohtaan.

21 § Jäteastian merkitseminen

Määräykseen olisi hyvä lisätä maininta, kenen vastuulla jäteastian merkitseminen on.

22 § Jäteastioiden täyttäminen

Määräyksen mukaan polttokelpoisen jätteen tai kierrätyskelpoisten jätteiden keräysastioihin ei saa laittaa rakennus- ja purkujätettä.

11.10.2022

Tarkoituksenmukaista olisi kuitenkin määrätä, että ko. keräysastioihin ei saa laittaa *suuria määriä* rakennus- ja purkujätettä.

23 § Tyhjennysvälit

ELY-keskus pitää polttokelpoisen jätteen, joka ei sisällä biojätettä, tyhjennysväliä (väh. 6 kk välein tai tarvittaessa) pitkänä ja suosittelee harkitsemaan enintään 4 ja 8 viikon (kesä- ja talviaika) tyhjennysvälejä Kuntaliiton ohjeen mukaisesti. Perusteluista pitkälle tyhjennysvälille ei ollut esitetty perusteluaineistossa. Polttokelpoinen jäte voi sisältää likaantuneita materiaaleja ja hygieniajätteitä, jonka vuoksi tyhjennysväliä ei kannata pitää tarpeettoman pitkänä mahdollisten haittojen (esim. roskaantuminen, haju) ehkäisemiseksi. Myös keräyskartongin, -metallin, -lasin, -paperin ja -muovin keräysastioille olisi suositeltavaa asettaa enimmäistyhjennysväli mahdollisten haittojen ehkäisemiseksi, ja jottei astioiden täyttymisen seurauksena kierrätyskelpoisia jätteitä päädy polttokelpoisen jätteen joukkoon. Jäteasetuksen 10 § mukaan jäteastia tyhjenetään riittävän usein siten, että kertyvä jäte mahtuu astiaan ja astia voidaan aina sulkea eikä jätteestä aiheudu ympäristön likaantumista tai roskaantumista taikka hajua tai muuta hygieenistä haittaa.

24 § Jäteastioiden kunnossapito ja pesu

Pykälään olisi hyvä lisätä maininta, kenen vastuulla jäteastioiden kunnossapito ja pesu on.

29 § Kuljettaminen

Pykälässä ei ole mainittu kaikkia jätteitä, joista tulee Jätelain 121 §:n mukaan laatia siirtoasiakirja. Pykälää ja sen perusteluista on tältä osin tarkennettava epäselvyyksien välttämiseksi.

32 § Kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen keskeyttäminen

Pykälässä olisi hyvä viitata jätehuoltomääräysten 41 § (poikkaminen jätehuoltomääräyksistä).

35 § Roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla

Jätteen sijoittamisen jäteastian ulkopuolelle kieltämisen lisäksi myös roskaaminen yleisillä alueilla tulisi määräyksessä kieltää selkeyden vuoksi, varsinkin kun määräyksen otsikko koskee roskaantumisen ehkäisemistä.

42 § Maanalaisen öljysäiliön käytöstä poistaminen

Maanalaisen öljysäiliön käytöstä poistamisesta on määrätty Raahen kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä, eikä määräystä tule siten sisällyttää jätehuoltomääräykseen. Jätehuoltomääräyksessä 42 § ei ole myöskään korostettu ympäristönsuojelumääräyksen 20 § tavoin, että

11.10.2022

poikkeus käytöstä poistetun öljysäiliön maahan jättämisestä voidaan myöntää *yksittäistapauksissa* vain, jos *poistaminen on teknisesti vaikeaa* tai siitä *voi aiheutua kohtuutonta vahinkoa muulle omaisuudelle*.

44 § Siirtymäsäännökset

Harkittava, tulisiko siirtymäsäännöksiin tarkentaa mikä määräaika koskee kiinteistöittaisen jätteen erilliskeräyksen järjestämistä ja mikä kunnan järjestämään kiinteistökohtaiseen jätteenkuljetukseen liittymistä. Määräys on tällä hetkellä epäselvä, sillä esimerkiksi biojätteen osalta määrätään kunnan järjestämään kiinteistöittaiseen biojätteen *kuljetukseen* liittymisestä *19.7.2023-19.7.2024 aikana*, kun taas liitekartan selitekentässä biojätteen *erilliskeräyksen* määräajoiksi on ilmoitettu *19.7.2023 ja 19.7.2024 alkaen*. Lisäksi esimerkiksi kierrätyskelpoisten jätteiden erilliskeräykseen tulee määräyksen mukaan liittyä *1.7.2023 alkaen*, kun määräyksen perusteluissa siirtymäaika on annettu *1.7.2023 saakka*. Siirtymäsäännökset tulee tarkistaa yhteneväisiksi, ja niiden tulee vastata jäteasetuksen 55 § määrättyä. Jätehuoltomääräyksillä ei ole mahdollista siirtää lainsäädännössä määrätyle velvoitteelle annettua voimaantuloa.

Siirtymäsäännösten perusteluissa on mainittu tekstiilijätteen siirtymäaika, joka tulee selkeyden vuoksi lisätä myös pykälään. Lisäksi perustelujen mukaan jätehuoltomääräysten 13 §:ssä on asetettu kierrätysmuovin erilliskeräysvelvoite yli kolmen asunnon kiinteistöille, vaikka erillisysteräysvelvoite koskee jätehuoltomääräysten 13 § taulukon 1 mukaan vähintään 4 huoneiston kiinteistöjä. Tekstin yhtenäistämistä on harkittava epäselvyyksien välttämiseksi.

Lopuksi ELY-keskus toteaa, että jätehuoltomääräyksissä mainitut linkit eri verkkosivustoille on tarkistettava toimiviksi. Esimerkiksi turvakanava.fi (17 §) ei ole enää käytössä ja Raahen kaupungin jätteen vastaanottoaikojen listaus ei löytynyt suoraan ilmoitetusta verkko-osoitteesta www.raahe.fi/jätehuolto (10 §, 31 §). On myös varmistettava, että nyt ehdotetut jätehuoltomääräykset eivät ole ristiriidassa tai päällekkäisiä muiden mahdollisten kunnallisten määräysten (esim. ympäristönsuojelumääräykset) kanssa. Muutoin ELY-keskus katsoo, että määräykset ovat täsmälliset ja selkeät.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kirsi Similä ja ratkaissut yksikön päällikkö Juhani Kaakinen.

Jakelu

Raahen kaupunki, Paula Pihkanen, sähköpostitse

Tämä asiakirja POPELY/1672/2016 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument POPELY/1672/2016 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Kaakinen Juhani 11.10.2022 13:30

Esittelijä Similä Kirsi 11.10.2022 13:28